

25 *lat*
SAMORZĄDU
WOJEWÓDZTWA
POMORSKIEGO

Fundusze Europejskie

Szczegółowy Opis Priorytetów FEP 2021-2027

**Infrastruktura kultury, Szkoły zawodowe, Infrastruktura edukacji
przedszkolnej, Gospodarka Obiegu Zamkniętego, Mobilność miejska,
Efektywność energetyczna,**

Fundusze Europejskie
dla Pomorza

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

25 *lat*
SAMORZĄDU
WOJEWÓDZTWA
POMORSKIEGO

Fundusze Europejskie

Działanie 6.10 Infrastruktura kultury

Fundusze Europejskie
dla Pomorza

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Działanie 6.10 Infrastruktura kultury

Wysokość alokacji UE - 25 220 431,00 EUR

Typy projektów:

1. Budowa (wyłącznie w wyjątkowych i uzasadnionych przypadkach), przebudowa, rozbudowa lub remont **infrastruktury kultury służącej prowadzeniu działalności kulturalnej wraz z obowiązkowymi działaniami w zakresie edukacji kulturalnej.**
2. Prace budowlane, restauratorskie, konserwatorskie lub adaptacja **obiektów i zespołów zabytkowych wpisanych do rejestru zabytków oraz nadanie im nowych funkcji lub rozwój funkcji dotychczasowych służących celom społecznym, kulturalnym oraz – uzupełniająco – turystycznym i gospodarczym.**
3. **Kompleksowe zagospodarowanie obszarów zabytkowych i przestrzeni publicznych** służących integracji społeczności lokalnej wraz z małą architekturą i infrastrukturą towarzyszącą w ramach układów urbanistycznych i ruralistycznych **wpisanych do rejestru zabytków.**

Działanie 6.10 Infrastruktura kultury

Ponadto, w ramach ww. typów projektów możliwe będą:

- a. zakup trwałego wyposażenia obiektów;
- b. tworzenie treści cyfrowych prowadzących do upowszechnienia zasobów kultury, w tym działania dotyczące digitalizacji zasobów, zwiedzanie on-line, itp.;
- c. działania służące likwidacji barier architektonicznych, w szczególności w oparciu o projektowanie uniwersalne lub zastosowanie racjonalnego usprawnienia oraz uwzględniające potrzeby osób z niepełnosprawnościami: ruchową, wzrokową, intelektualną, a także kobiet, seniorów, opiekunów osób zależnych.

Działanie 6.10 Infrastruktura kultury

Uzupełniająco możliwe będą również:

d. działania służące **zmniejszeniu energochłonności** infrastruktury i przyczyniające się do zmniejszenia kosztów jej utrzymania i osiągnięcia **neutralności klimatycznej**;

e. działania sprzyjające **adaptacji do zmian klimatu** poprzez zastosowanie błękitno-zielonej infrastruktury, np. zielone dachy, zielone ściany, itp.;

f. zagospodarowanie otoczenia obiektów, w szczególności nasadzenia zieleni, elementy małej architektury;

g. w ramach finansowania krzyżowego (cross –financingu) – działania na rzecz rozwijania aktywności, wzmocnienia włączenia społecznego i rozwoju gospodarczego lub integracji społeczności lokalnej, prowadzące do powstania **nowej oferty kulturalno-edukacyjnej**.

Działanie 6.10 Infrastruktura kultury

Najważniejsze warunki realizacji projektów:

1. Ze wsparcia wykluczone będą projekty realizowane przez **państwowe instytucje kultury, instytucje kultury współprowadzone przez administrację rządową z jednostkami samorządu terytorialnego, państwowe szkoły i uczelnie artystyczne.**
2. Wsparcie uzyskać mogą wyłącznie projekty które:
  - a. poprzedzone zostały **analizą popytu i oceną potrzeb** w celu ograniczenia ryzyka nieefektywności;
  - b. są skoordynowane z projektami realizowanymi na sąsiadujących obszarach, unikając nakładania się i konkurencji;
  - c. mają wpływ na szerokie stymulowanie **aktywności kulturalnej**, jak również są trwałe i będą utrzymywane po ich zakończeniu;
  - d. wypracowane przy aktywnym udziale mieszkańców i uwzględniające potrzeby lokalnych odbiorców.

Działanie 6.10 Infrastruktura kultury

Najważniejsze warunki realizacji projektów:

3. Projekty powinny zawierać mechanizmy **zapewniające samofinansowanie** się wspartych obiektów (np. poprzez zaangażowanie środków prywatnych).
4. Budowa nowej infrastruktury kultury będzie możliwa wyłącznie w wyjątkowych, uzasadnionych okolicznościach potwierdzonych analizą potrzeb, gdy zapewnienie jej nie będzie możliwe w inny sposób.
5. **Inwestycje nie mogą przyczyniać się do zwiększenia natężenia ruchu samochodowego. Budowa nowych dróg lub parkingów (jako nieodłącznych elementów większego projektu) będzie możliwa tylko jeśli nie będą one dominującymi częściami tego projektu, a ich koszt nie przekroczy 15% kosztów kwalifikowalnych.**

Działanie 6.10 Infrastruktura kultury

Najważniejsze warunki realizacji projektów:

6. W przypadku **projektów realizowanych w miastach**:

- projekty te **nie mogą obejmować budowy nowych dróg lub parkingów wykorzystywanych przez pojazdy samochodowe** ani prowadzić do zwiększenia ich pojemności lub przepustowości;
- kwalifikowalne będą wyłącznie niezbędne **miejsca postojowe użytkowane przez osoby z niepełnosprawnościami**.

7. Projekty powinny być komplementarne z działaniami realizowanymi w ramach EFS+, w szczególności w zakresie podnoszenia kompetencji pracowników kultury przewidzianymi w szczególności w ramach Działania 5.9. Kształcenie ustawiczne.

8. Projekty powinny nawiązywać do koncepcji **Nowego Europejskiego Bauhausu**.

9. Projekty **dotyczące obiektów i przestrzeni wpisanych do rejestru zabytków** powinny uwzględniać zalecenia wynikające z dokumentu „Europejskie zasady jakości dla finansowanych przez UE interwencji o potencjalnym wpływie na dziedzictwo kulturowe”.

Działanie 6.10 Infrastruktura kultury

Nowy europejski Bauhaus to **projekt ekologiczno-gospodarczo-kulturalny**, który ma łączyć **design, ekologię, dostępność społeczną i cenową oraz inwestycje po to, by wesprzeć realizację Europejskiego Zielonego Ładu**. Jego najważniejszymi wartościami są więc zrównoważony rozwój, estetyka i włączenie społeczne.

Jego celem jest wsparcie realizacji Europejskiego Zielonego Ładu poprzez przyspieszenie transformacji różnych sektorów gospodarki, w tym budownictwa, dla **poprawy jakości życia - w kierunku wysokiej jakości projektowania dla zrównoważonego rozwoju, w tym dla zmniejszenia emisyjności i wprowadzania gospodarki cyrkularnej**.

Działania NEB upowszechniające zrównoważony styl życia, **łączące design, ekologię, dostępność społeczną i cenową** oraz inwestycje koncentrują się w 4 głównych osiach tematycznych, w odniesieniu do konkretnych miejsc, środowiska sprzyjającego innowacji oraz perspektyw i sposobu myślenia:

- powrót do natury odzyskanie poczucia przynależności nadanie priorytetu miejscom i osobom, które tego najbardziej potrzebują transformacja w stronę długoterminowej wizji, opartej na cyklu życia, odejście od myślenia przemysłowego
- tożsamość miejsca (w tym m.in. poczucie przywiązania lub przynależności do miejsca i krajobrazu)
- piękno (w tym m.in. estetyka, pozytywny odbiór, atmosfera)

Działanie 6.10 Infrastruktura kultury

„Davos Quality System” to zestaw 8 kryteriów wysokiej jakości architektury i środowiska zbudowanego (do zastosowania także do opracowań urbanistycznych i innych skal) zaproponowanych w materiale opracowanym na bazie deklaracji z Davos.

Wyróżniono następujące kryteria:

- zarządzanie (w tym m.in. strategia i planowanie, dobre praktyki i eksperci, partycypacja społeczna),
- funkcjonalność (w tym m.in. zdrowie, bezpieczeństwo, dostępność)
- środowisko (w tym m.in. bioróżnorodność, działania zrównoważone środowiskowo, przeciw skutkom zmian klimatu),
- ekonomia (w tym m.in. długoterminowa opłacalność: długi cykl życia obiektu, koszt realizacji vs. koszt utrzymania),
- różnorodność (w tym m.in. wielofunkcyjność, integrujące przestrzenie publiczne, zapobieganie gettoizacji i gentryfikacji),
- kontekst (w tym m.in. dziedzictwo, lokalna specyfika, spójność przestrzenna, powiązanie z krajobrazem),
- tożsamość miejsca (w tym m.in. poczucie przywiązania lub przynależności do miejsca i krajobrazu)
- piękno (w tym m.in. estetyka, pozytywny odbiór, atmosfera)

Działanie 6.10 Infrastruktura kultury

Najważniejsze warunki realizacji projektów:

10. Podatek VAT w projekcie jest niekwalifikowalny.

11. Projekty na każdym etapie realizacji inwestycji muszą zapewnić poszanowanie praw podstawowych oraz przestrzeganie Karty praw podstawowych Unii Europejskiej i być zgodne z zasadami horyzontalnymi dotyczącymi:

- równości kobiet i mężczyzn,
- zapobiegania wszelkiej dyskryminacji,
- zapewnienia dostępności dla osób o ograniczonej mobilności oraz z niepełnosprawnościami,
- wspierania zrównoważonego rozwoju, z uwzględnieniem zasady „nie czyn poważnych szkód” (DNSH),

Działanie 6.10 Infrastruktura kultury

Najważniejsze warunki realizacji projektów:

12. Dla pierwszego typu projektu, w ramach edukacji kulturalnej:

- realizowane działania stanowią finansowanie krzyżowe (cross-financing) w projekcie;
- nie można finansować obecnej i bieżącej działalności instytucji, a także jednorazowych wydarzeń;
- **przedsięwzięcia edukacyjne powinny mieć charakter nowych i cyklicznych lub ciągłych działań wypracowanych wspólnie ze społecznością lokalną** i przyczyniać się do wzrostu wiedzy, zmiany zachowań i postaw w obszarze kultury i tożsamości kulturalnej oraz wzmacniania roli nowych technologii w budowaniu oferty instytucji kultury

13. Dla drugiego typu projektu:

- **wykluczone są inwestycje w zabytkowe obiekty przeznaczone na cele administracyjne (np. urzędy gmin, miast);**
- obiekt zabytkowy będący przedmiotem projektu musi być ogólnodostępny dla wszystkich potencjalnych użytkowników w sposób niedyskryminujący żadnych grup społecznych.

Działanie 6.10 Infrastruktura kultury

Finansowanie krzyżowe (cross-financing) możliwe sposoby realizacji:

- zlecanie zadań publicznych w trybie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
- udzielanie zamówień zgodnie z zasadą konkurencyjności opisaną w Podrozdziale 3.2 Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027;
- Realizacja własnymi zasobami- zastosowanie metod uproszczonych:

sposób pierwszy:

- możliwe jest kwalifikowanie kosztów personelu bezpośredniego (np. animatorów, instruktorów);
- pozostałe wydatki niezbędne do prowadzenia przedsięwzięcia edukacyjnego (inne niż wynagrodzenia personelu bezpośredniego, o których mowa wyżej) rozliczane będą w sposób uproszczony – jako 40% kosztów kwalifikowalnych tych wynagrodzeń.

sposób drugi:

- możliwe jest kwalifikowanie kosztów personelu bezpośredniego, wydatki w tym zakresie rozliczane będą w sposób uproszczony - jako 20% kosztów bezpośrednich innych niż koszty tego personelu;

Działanie 6.10 Infrastruktura kultury

Preferowane będą projekty:

- uzgodnione w ramach **Zintegrowanych Porozumień Terytorialnych**;
- dotyczące wsparcia istniejącej infrastruktury – pierwszy z typów projektów;
- realizowane na obszarach koncentracji charakterystycznych dla regionu elementów dziedzictwa kulturowego – drugi i trzeci z typów projektów.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie: 85

Minimalna wartość projektu: 500 000,00 PLN

Działanie 6.10 Infrastruktura kultury

Zintegrowane porozumienia terytorialne – ZPT (inne instrumenty terytorialne w rozumieniu SRWP 2030);

Warunkiem objęcia mechanizmem innych instrumentów terytorialnych jest wypracowanie **Zintegrowanego Porozumienia Terytorialnego** (ZPT) pomiędzy Samorządem Województwa Pomorskiego reprezentowanym przez ZWP i działającymi w partnerstwie JST;

Zintegrowane Porozumienie Terytorialne powinno zawierać wynegocjowaną z SWP listę przedsięwzięć, które mogą uzyskać wsparcie na zasadzie preferencji w ramach procedur określonych w FEP 2021-2027;

Porozumienie nie gwarantuje realizacji ww. przedsięwzięć.

Działanie 6.10 Infrastruktura kultury

Obszary funkcjonalne objęte preferencjami w ramach ZPT

OF Rezerwatu Biosfery Bory Tucholskie

(gminy: Czersk, Brusy, Czarna Woda, Lipusz, Karsin, Stara Kiszewa, Konarzyny, Chojnice, Kościerzyna, Kaliska, Osieczna, Osiek, Lubichowo, Dziemiany, Lipnica, Studzienice, Smętowo Graniczne, Skórcz)

OF Wschodnie Powiśle

(gminy: Dzierzgoń, Prabuty, Mikołajki Pomorskie, Stary Targ, Stary Dzierzgoń, Ryjewo, Gardeja)

OF Żuławy

(gminy: Nowy Dwór Gdański, Nowy Staw, Cedry Wielkie, Krynica Morska, Ostaszewo, Stegna, Sztutowo, Pszczółki, Pruszcz Gdański, Suchy Dąb, Lichnowy, Malbork, Miłoradz, Stare Pole, Miasto Malbork, powiaty: nowodworski, malborski, i gdański)

OF Strefa Przybrzeżna

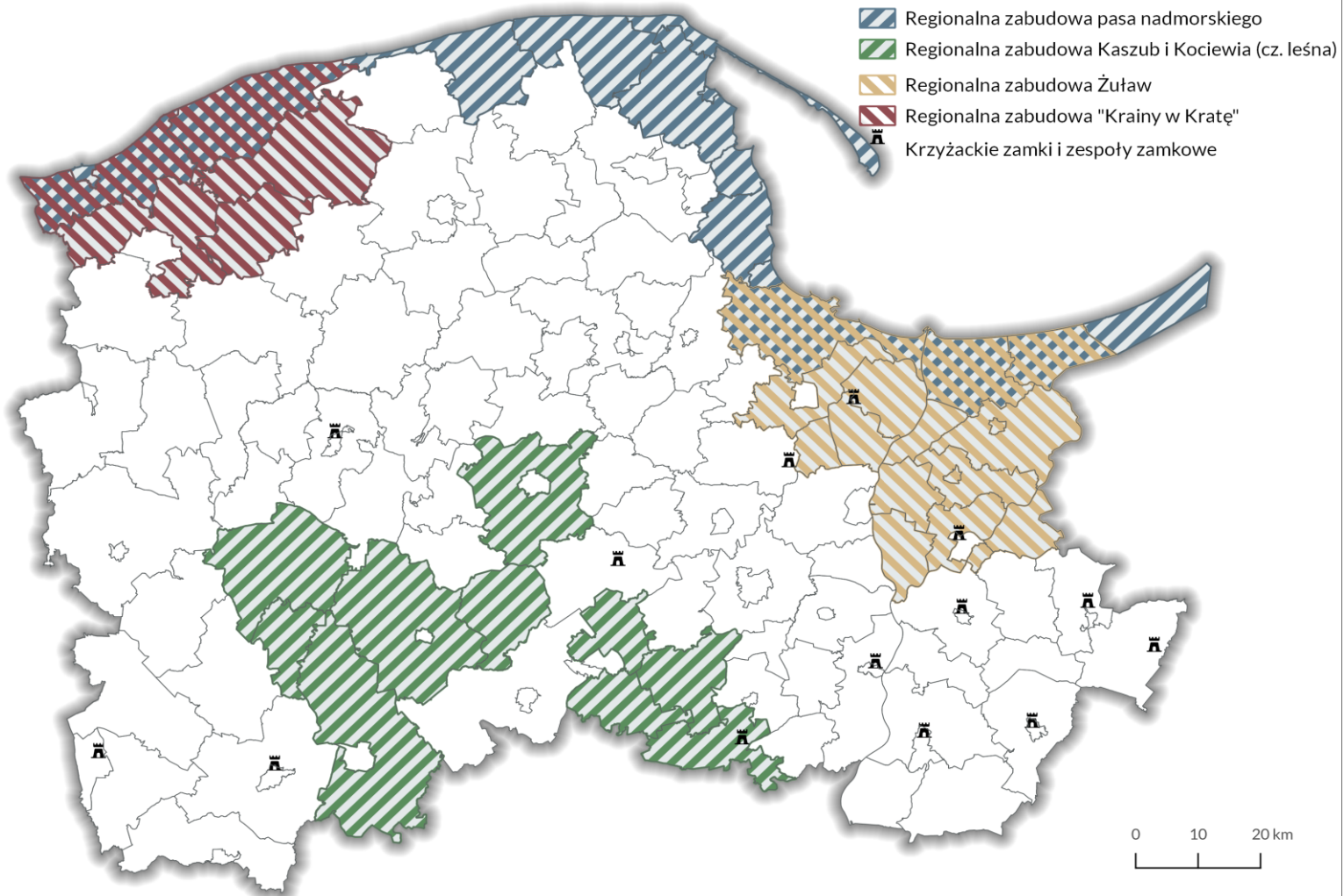
(gminy: miejska Łeba i Ustka oraz gminy wiejskie: Głównicyce, Smołdzino, Ustka i Wicko)

OF Środkowe Pomorze

(gminy miejsko-wiejskie Czarne, Kępice i Miastko oraz gminy wiejskie Koczała, Kołczygłowy, Przechlewo, Rzeczenica, Trzebielino oraz Tuchomie)

Działanie 6.10 Infrastruktura kultury

OBSZARY KONCENTRACJI CHARAKTERYSTYCZNYCH DLA REGIONU ELEMENTÓW DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

Działanie 6.10 Infrastruktura kultury

- *Obszary koncentracji charakterystycznych dla regionu elementów dziedzictwa kulturowego w ujęciu tematycznym jak i przedmiotowym określone zostały w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego 2030 (uchwalonym przez Sejmik Województwa Pomorskiego w 2016 r.).*
- W ramach prac nad *Audytem krajobrazowym województwa pomorskiego*. Zidentyfikowano kilka grup obszarów i właściwych dla nich typów obiektów, które wskazują również na istniejące zróżnicowanie wewnątrz wojewódzkie:
  - **zabudowa pasa nadmorskiego** – wraz z historycznymi wsiami rybackimi i miejscowościami kuracyjnymi, latarniami morskimi i stacjami ratownictwa brzegowego oraz zabytkowymi portami i stoczniami;
  - **zabudowa Żuław** – wraz z tradycyjnymi obiektami mieszkalnymi i gospodarczymi - w tym domami podcieniowymi, z obiektami związanymi z gospodarką na polderach, w postaci m.in. wiatraków, przepompowni, strażnic wałowych, itp., oraz z gotycką architekturą sakralną;
  - **zabudowa Ziemi Słupskiej i tzw. „Krainy w Kratę”** – wraz z tradycyjnymi szachulcowymi obiektami mieszkalnymi i gospodarczymi, w postaci m.in. zagród czworobocznych i budynków bramnych oraz pomorskimi dobrami szlacheckimi i wsiami folwarcznymi;
  - **zabudowa południowych Kaszub i Kociewia na ich obszarach leśnych** – wraz z tradycyjnymi obiektami mieszkalnymi i gospodarczymi, w szczególności w ramach osiedli leśnych;
  - **krzyżackie zamki i zespoły zamkowe oraz ich relikty wraz z bezpośrednim otoczeniem.**

Działanie 6.10 Infrastruktura kultury

Typ Beneficjenta:

- Instytucje kultury,
- Jednostki organizacyjne działające w imieniu jednostek samorządu terytorialnego,
- Jednostki Samorządu Terytorialnego,
- Kościoły i związki wyznaniowe,
- Organizacje pozarządowe

25 *lat*
SAMORZĄDU
WOJEWÓDZTWA
POMORSKIEGO

Fundusze Europejskie

Działanie 6.2 Infrastruktura edukacji włączającej i zawodowej

Fundusze Europejskie
dla Pomorza

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Działanie 6.2 Infrastruktura edukacji włączającej i zawodowej

Wysokość alokacji UE - 29 632 407,00 EUR

A. Projekty dotyczące infrastruktury edukacji włączającej

B. Projekty dotyczące rozwoju infrastruktury szkolnictwa zawodowego

Działanie 6.2 Infrastruktura edukacji włączającej i zawodowej

Wysokość alokacji UE – 20 000 000 EUR

B. Projekty dotyczące rozwoju infrastruktury szkolnictwa zawodowego

Inwestycje będą realizowane w sposób zintegrowany z projektami finansowanymi w Działaniu 5.8. Edukacja ogólna i zawodowa. Powiązanie (zintegrowanie) pomiędzy dwoma projektami oznacza, że inwestycje wspierane w ramach niniejszego Działania muszą być ściśle skoordynowane z zadaniami dotyczącymi dostosowania kierunków kształcenia do potrzeb rynku pracy uwzględniającymi branże kluczowe dla pomorskiej gospodarki

Działanie 6.2 Infrastruktura edukacji włączającej i zawodowej

B. Projekty dotyczące rozwoju infrastruktury szkolnictwa zawodowego

■ Typy projektów:

- **Zakup wyposażenia trwałego, w tym doposażenie w urządzenia, sprzęt, narzędzia i pomoce dydaktyczne istniejących szkół zawodowych, meble, w szczególności pracowni kształcenia zawodowego, laboratoriów dydaktycznych, warsztatów i sal do praktycznej nauki zawodu;**
- **Przebudowa, roboty budowlane, remont obiektów szkół zawodowych, m.in. budynków szkolnych, warsztatów - wyłącznie w powiązaniu z pierwszym typem projektu.**

Działanie 6.2 Infrastruktura edukacji włączającej i zawodowej

B. Projekty dotyczące rozwoju infrastruktury szkolnictwa zawodowego

■ Ponadto w ramach ww. typów projektów możliwe będą:

- a. doposażenie szkół i placówek zawodowych w narzędzie i technologie umożliwiające kształcenie zdalne oraz poprawę dostępności cyfrowej;
- b. działania służące likwidacji barier architektonicznych, w szczególności w oparciu o projektowanie uniwersalne lub zastosowanie racjonalnego usprawnienia oraz uwzględniające potrzeby osób z niepełnosprawnościami;

Działanie 6.2 Infrastruktura edukacji włączającej i zawodowej

B. Projekty dotyczące rozwoju infrastruktury szkolnictwa zawodowego

■ Uzupełniająco możliwe będą również:

c. działania służące **zmniejszeniu energochłonności** infrastruktury i przyczyniające się do zmniejszenia kosztów jej utrzymania i osiągnięcia **neutralności klimatycznej**;

d. działania sprzyjające **adaptacji do zmian klimatu** poprzez zastosowanie błękitno-zielonej infrastruktury, np. zielone dachy, zielone ściany itp.;

e. zagospodarowanie otoczenia obiektów, w szczególności nasadzenia zieleni, elementy małej architektury.

Działanie 6.2 Infrastruktura edukacji włączającej i zawodowej

B. Projekty dotyczące rozwoju infrastruktury szkolnictwa zawodowego

■ Najważniejsze warunki realizacji projektów:

- Wsparcie uzyskać mogą **wyłącznie organy prowadzące** szkoły/placówki publiczne lub niepubliczne o uprawnieniach szkoły/placówki publicznej prowadzące kształcenie zawodowe.
- Ze wsparcia **wykluczone będą projekty** dotyczące szkół specjalnych i innych placówek, które **prowadzą do segregacji lub utrzymania segregacji** jakiegokolwiek grupy defaworyzowanej i/lub zagrożonej wykluczeniem społecznym.
- Działania realizowane będą **we współpracy** z pracodawcami lub ich organizacjami.
- Podatek VAT w projekcie jest niekwalifikowalny.

Działanie 6.2 Infrastruktura edukacji włączającej i zawodowej

B. Projekty dotyczące rozwoju infrastruktury szkolnictwa zawodowego

■ Preferowane będą projekty:

- Zdefiniowane w ramach koordynowanego przez Samorząd Województwa Pomorskiego **przedsięwzięcia strategicznego** wskazanego w Regionalnym Programie Strategicznym w zakresie edukacji i kapitału społecznego pn. „Kształtowanie sieci szkół zawodowych na Pomorzu – etap II”.
- Wpisujące się w Inteligentne Specjalizacje Pomorza.

Inteligentne Specjalizacje Pomorza

ISP 1 – Technologie offshore i portowo-logistyczne;

ISP 2 – Technologie interaktywne w środowisku nasyconym informacyjnie;

ISP 3 – Technologie ekoefektywne w produkcji, przesyłach, dystrybucji i zużyciu energii i paliw oraz w budownictwie;

ISP 4 – Technologie medyczne w zakresie chorób cywilizacyjnych i okresu starzenia.

Działanie 6.2 Infrastruktura edukacji włączającej i zawodowej

Branże i zawody wiodące:

- **BRANŻA BUDOWLANA (BUD) - E**
  - Betoniarz-zbrojarz, Cieśla, Dekarz, Monter konstrukcji budowlanych, Technik budownictwa, Operator maszyn i urządzeń do robót ziemnych i drogowych, Technik budowy dróg, Technik gazownictwa, Technik inżynierii środowiska i melioracji, Monter izolacji budowlanych, Monter sieci i instalacji sanitarnych, Technik inżynierii sanitarnej
- **BRANŻA ELEKTROENERGETYCZNA (ELE) - E**
  - Elektromechanik, Elektryk, Technik elektryk, Technik energetyk, Technik urządzeń dźwigowych, Technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej, Technik chłodnictwa i klimatyzacji
- **BRANŻA ELEKTRONICZNO-MECHATRONICZNA (ELM) - E**
  - Automatyk, Elektronik, Operator obrabiarek skrawających, Mechatronik, Technik automatyk, Technik elektronik, Technik mechatronik, Technik robotyk
- **BRANŻA MECHANICZNA (MEC) - E**
  - Mechanik-monter maszyn i urządzeń, Monter systemów rurociągowych, Ślusarz, Technik mechanik, Technik spawalnictwa
- **BRANŻA TELEINFORMATYCZNA (INF) - NT**
  - Technik informatyk, Technik programista, Technik teleinformatyk, Technik tyfloinformatyk
- **BRANŻA SPEDYCYJNO-LOGISTYCZNA (SPL) - TL**
  - Technik eksploatacji portów i terminali, Magazynier-logistyk, Technik logistyk, Technik spedytor
- **BRANŻA TRANSPORTU DROGOWEGO (TDR) - TL**
  - Kierowca mechanik, Technik transportu drogowego
- **BRANŻA OPIEKI ZDROWOTNEJ (MED) - Z**
  - Asystentka stomatologiczna, Higienistka stomatologiczna, Opiekun medyczny, Ortoptystka, Protetyk słuchu, Technik dentystyczny, Technik elektroniki i informatyki medycznej, Technik elektroradiolog, Technik farmaceutyczny, Technik masażysta, Technik ortopeda, Technik sterylizacji medycznej, Terapeuta zajęciowy
- **BRANŻA POMOCY SPOŁECZNEJ (SPO) - Z**
  - Asystent osoby niepełnosprawnej, Opiekun osoby starszej, Opiekun w domu pomocy społecznej, Opiekunka dziecięca, Opiekunka środowiskowa

25 *lat*
SAMORZĄDU
WOJEWÓDZTWA
POMORSKIEGO

Fundusze Europejskie

Działanie 6.1 Infrastruktura edukacji przedszkolnej

Fundusze Europejskie
dla Pomorza

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Działanie 6.1 Infrastruktura edukacji przedszkolnej

Wysokość alokacji UE - 10 114 028,00 EUR

Inwestycje będą realizowane w sposób zintegrowany z projektami finansowanymi w Działaniu 5.7. Edukacja przedszkolna. Powiązanie (zintegrowanie) pomiędzy dwoma projektami oznacza, że inwestycje wspierane w ramach niniejszego Działania muszą być ściśle skoordynowane i wynikać z diagnozy i zadań dotyczących podniesienia jakości i dostępności edukacji przedszkolnej.

Działanie 6.1 Infrastruktura edukacji przedszkolnej

Typy projektów:

Budowa, przebudowa, rozbudowa, remont infrastruktury przedszkoli i oddziałów przedszkolnych (samodzielnych obiektów i pomieszczeń zlokalizowanych w budynkach szkół).

W ramach ww. typów projektów możliwe będą:

- a. zakup wyposażenia trwałego, w tym doposażenie w pomoce dydaktyczne, sprzęt lub narzędzia specjalistyczne dostosowane do rozpoznawania potrzeb rozwojowych i edukacyjnych dzieci;
- b. budowa, rozbudowa, montaż placów zabaw wraz z bezpieczną nawierzchnią i ogrodzeniem.

Działanie 6.1 Infrastruktura edukacji przedszkolnej

Uzupełniająco możliwe będą również:

c. działania służące likwidacji barier architektonicznych, oraz poprawie dostępności cyfrowej i informacyjno – komunikacyjnej (nie pokrywającej się z zakresem wsparcia w ramach Krajowego Planu Odbudowy), w szczególności w oparciu o projektowanie uniwersalne lub zastosowanie racjonalnego usprawnienia oraz uwzględniające potrzeby osób z niepełnosprawnościami;

d. działania służące zmniejszeniu energochłonności infrastruktury i przyczyniające się do zmniejszenia kosztów jej utrzymania i osiągnięcia neutralności klimatycznej;

e. działania sprzyjające adaptacji do zmian klimatu poprzez zastosowanie błękitno-zielonej infrastruktury np. zielone dachy, zielone ściany itp.;

f. zagospodarowanie otoczenia obiektów, w szczególności modyfikacja przestrzeni wspierająca rozwój psychoruchowy i poznawczy dzieci.

Działanie 6.1 Infrastruktura edukacji przedszkolnej

Najważniejsze warunki realizacji projektów:

- 1. Wsparcie uzyskać mogą wyłącznie placówki posiadające status przedszkola publicznego. W przypadku nowego przedszkola, wsparcie można uzyskać wyłącznie na utworzenie placówki, która posiadać będzie status przedszkola publicznego po zakończeniu realizacji projektu;**
- 2. Realizowane będą wyłącznie projekty zawierające diagnozę edukacji przedszkolnej, ze szczególnym uwzględnieniem analizy bieżących i prognozowanych potrzeb w zakresie dostępności miejsc edukacji przedszkolnej dotycząca zaplanowanych działań, zarówno w kwestii infrastruktury objętej wsparciem w Działaniu, jak i zadań wspieranych w Działaniu 5.7. Edukacja przedszkolna;**
- 3. Ze wsparcia wykluczone będą projekty dotyczące szkół specjalnych i innych placówek, które prowadzą do segregacji lub utrzymania segregacji jakiegokolwiek grupy defaworyzowanej lub zagrożonej wykluczeniem społecznym.**

Działanie 6.1 Infrastruktura edukacji przedszkolnej

Ukierunkowanie terytorialne:

Gminy wiejskie i miejsko-wiejskie cechujące się najniższym odsetkiem dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w relacji do średniej wojewódzkiej oraz o najniższym wskaźniku liczby miejsc wychowania przedszkolnego w stosunku do liczby dzieci w wieku 3 - 5 lat. Lista gmin spełniających powyższe kryteria stanowić będzie załącznik do regulaminu wyboru projektów.

Minimalna wartość projektu:

500 000,00 PLN

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie: 85

Działanie 6.1 Infrastruktura edukacji przedszkolnej

- **Typ Beneficjenta:**
- Jednostki organizacyjne działające w imieniu jednostek samorządu terytorialnego,
- Jednostki Samorządu Terytorialnego,
- Kościoły i związki wyznaniowe,
- MŚP, Organizacje pozarządowe,
- Podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji obowiązków własnych jednostek samorządu terytorialnego,
- Przedszkola i inne formy wychowania przedszkolnego,
- Szkoły i inne placówki systemu oświaty.

25 *lat*
SAMORZĄDU
WOJEWÓDZTWA
POMORSKIEGO

Fundusze Europejskie

Działanie 2.13 Gospodarka o obiegu zamkniętym

Fundusze Europejskie
dla Pomorza

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Działanie 2.13 Gospodarka o obiegu zamkniętym

Ze wsparcia wyłączone będą inwestycje służące **zwiększeniu przepustowości obiektów przetwarzania odpadów resztkowych** za wyjątkiem inwestycji w technologie odzyskiwania materiałów z odpadów resztkowych do celów gospodarki o obiegu zamkniętym.

Typy projektów:

- 1. budowa, rozbudowa, remont, zakup wyposażenia niezbędnego do utworzenia centrum przygotowania do ponownego użycia (w tym napraw), wymiany zużytych urządzeń i sprzętu domowego lub innych rzeczy używanych
- 2. budowa, rozbudowa, zakup wyposażenia punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK);

W ramach **drugiego typu projektu** będzie wspierany PSZOK obsługujący **nie więcej niż 20 tys. mieszkańców** lub inwestycja w PSZOK o wartości kosztów kwalifikowalnych **nie większych niż 2 mln zł.**

- 3. budowa, rozbudowa systemów selektywnego zbierania odpadów komunalnych, w tym odpadów ulegających biodegradacji;

W ramach **trzeciego typu projektu** możliwy będzie zakup środków transportu, niezbędnych do realizacji celu projektu. Środek transportu/pojazd - musi on spełniać **warunki dotyczące ekologicznie czystych pojazdów** zdefiniowane w Dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/33/WE.

Działanie 2.13 Gospodarka o obiegu zamkniętym

Typy projektów:

- 4. budowa, rozbudowa, przebudowa instalacji recyklingu odpadów z sektora komunalnego, w tym ulegających biodegradacji w procesach kompostowania lub fermentacji;

W czwartym typie projektu wartość kosztów kwalifikowalnych nie może być większa niż 8 mln zł.

- 5. budowa, rozbudowa instalacji do termicznego przekształcania odpadów medycznych i weterynaryjnych wraz z odzyskiem energii;
- 6. budowa, rozbudowa instalacji przygotowania odpadów komunalnych do procesów recyklingu, m.in. przebudowa instalacji mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych (wyłącznie w celu poprawy efektywności procesów przygotowania odpadów do recyklingu);

W ramach szóstego typu projektu:

- finansowane mogą być wyłącznie projekty ujęte w **Planie inwestycyjnym** stanowiącym załącznik do obowiązującego **Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego**, a ich wartość kosztów kwalifikowalnych **nie może przekraczać 12 mln zł**;
- w zakresie przebudowy instalacji mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych wspierane będą wyłącznie projekty mające na celu poprawę efektywności procesów przygotowania odpadów do recyklingu.

Działanie 2.13 Gospodarka o obiegu zamkniętym

Typy projektów:

- 7. rozwój infrastruktury technicznej (budynki i wyposażenie) związanej z pozyskaniem, magazynowaniem i dystrybucją niesprzedanych produktów żywnościowych lub produktów o krótkim terminie przydatności do spożycia;

W ramach **siódmego typu projektu** możliwy będzie zakup środków transportu, niezbędnych do realizacji celu projektu. Środek transportu/pojazd - musi on spełniać **warunki dotyczące ekologicznie czystych pojazdów** zdefiniowane w Dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/33/WE.

Ponadto, w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów żywności, w szczególności przez wykorzystanie niesprzedanych produktów spożywczych lub produktów o krótkim terminie przydatności do spożycia, finansowane mogą być:

- wyłącznie projekty o zasięgu niewykraczającym poza obszar województwa pomorskiego;
- komplementarne z działaniami prowadzonymi na poziomie krajowym w programach Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 (FEnIKS) oraz Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027 (FEPŻ);
- realizowane wyłącznie przez **organizacje pozarządowe** określone w **Ustawie** z dnia 19 lipca 2019 r. o **przeciwdziałaniu marnowaniu żywności** (Dz. U. z 2020 r. poz. 1645).

Działanie 2.13 Gospodarka o obiegu zamkniętym

Typy projektów:

- 8. działania edukacyjne dotyczące podnoszenia poziomu wiedzy i kompetencji mieszkańców, pracowników jednostek samorządu terytorialnego oraz przedsiębiorstw w zakresie gospodarki o obiegu zamkniętym;

Działania edukacyjne realizowane w ramach **ósmego typu projektu** mogą stanowić osobny projekt jedynie w przypadku, gdy stanowią kompleksowe przedsięwzięcie edukacyjne prowadzone na terenie całego województwa.

- 9. opracowywanie dokumentów planistycznych związanych z wdrażaniem gospodarki o obiegu zamkniętym oraz strategii „zero waste” na poziomie lokalnym i regionalnym.

W ramach **dziewiątego typu projektu** dokumenty muszą być przygotowane przez lub z udziałem właściwej ze względu na obszar jednostki samorządu terytorialnego.

Działanie 2.13 Gospodarka o obiegu zamkniętym

Uzupełniająco,

w ramach typów projektów od 1. do 7*., jako element ww. projektu infrastrukturalnego możliwe będą również:

- działania sprzyjające adaptacji do zmian klimatu, w szczególności poprzez zastosowanie błękitno-zielonej infrastruktury;
- edukacyjne dot. podnoszenia poziomu wiedzy w zakresie gospodarki o obiegu zamkniętym - do 10% jego kosztów kwalifikowalnych.

* nie dotyczy typu 8 związanego z kompleksową edukacją oraz typu 9 związanego z opracowaniem dokumentów planistycznych dla GOZ i strategii „zero waste”

Działanie 2.13 Gospodarka o obiegu zamkniętym

■ Ukierunkowanie terytorialne: Obszar całego województwa.

■ Preferowane będą projekty:

1. dotyczące zapobiegania powstawaniu odpadów i przygotowania ich do ponownego użycia;
2. wspierające rozwój i upowszechnianie modeli produkcji i konsumpcji ukierunkowanych na jak najniższe zużycie zasobów;
3. uzgodnione w ramach Zintegrowanych Porozumień Terytorialnych.

Działanie 2.13 Gospodarka o obiegu zamkniętym

Typ beneficjenta:

- Jednostki organizacyjne działające w imieniu jednostek samorządu terytorialnego,
- Jednostki Samorządu Terytorialnego,
- Organizacje pozarządowe,
- Partnerstwa Publiczno-Prywatne,
- Podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji obowiązków własnych jednostek samorządu terytorialnego,
- Przedsiębiorstwa gospodarujące odpadami.

25 *lat*
SAMORZĄDU
WOJEWÓDZTWA
POMORSKIEGO

Fundusze Europejskie

Mobilność miejska

Fundusze Europejskie
dla Pomorza

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Najważniejsze warunki realizacji projektów

- W Działaniu 3.2 i 3.3. wsparcie uzyskać mogą wyłącznie projekty wpisane do odpowiedniej Strategii ZIT;
- Projekty muszą być zgodne z zapisami Regionalnego Programu Strategicznego w zakresie mobilności i komunikacji, stanowiącego „Regionalny Plan Transportowy dla Województwa Pomorskiego 2030”;
- Projekty muszą być zgodne z dokumentem dotyczącym planowania mobilności przyjętym dla obszaru, na którym realizowana jest inwestycja (w przypadku Obszaru Metropolitalnego Gdańsk-Gdynia-Sopot zgodność z Planem Zrównoważonej Mobilności Miejskiej (SUMP));
- Przedsiębiorcy mogą ubiegać się o dofinansowanie wyłącznie w ramach projektów dotyczących rozwoju infrastruktury ładowania i tankowania pojazdów zeroemisyjnych jako partnerzy w projektach realizowanych przez administrację publiczną.

Typy projektów

1. Budowa, rozbudowa i przebudowa infrastruktury składającej się na węzeł integracyjny lub przystanek zintegrowany takiej jak:
  - a. punktowa infrastruktura transportu zbiorowego służąca powiązaniu jego różnych form: m.in. pętle autobusowe, tramwajowe, trolejbusowe*;
  - b. systemy parkingowe typu „parkuj i jedź” („park&ride”), „parkuj rower i jedź” („bike&ride”) oraz „podwieź i jedź” („kiss&ride”) wraz z towarzyszącą im infrastrukturą służącą obsłudze pasażerów;
  - c. dworce kolejowe, autobusowe lub inne obiekty obsługi podróżnych;
  - d. infrastruktura drogowa (wraz z narzędziami cyfrowymi) wykorzystywana w transporcie publicznym, do obsługi obiektów „parkuj i jedź” lub jej elementy ukierunkowane na bezpieczeństwo niechronionych użytkowników dróg (w tym pieszych i rowerzystów);

* Wyłącznie Działanie 3.2.

Najważniejsze warunki realizacji – pierwszy typ projektu

- nowe węzły integracyjne lub przystanki zintegrowane muszą być zlokalizowane poza obszarami centralnymi miast;
- wykluczone są inwestycje w infrastrukturę drogową na potrzeby ruchu pojazdów samochodowych niewykorzystywanych w transporcie publicznym z wyjątkiem elementów ukierunkowanych na poprawę bezpieczeństwa niechronionych użytkowników dróg (w tym pieszych i rowerzystów);
- budowa i rozbudowa obiektów typu „parkuj i jedź” może być realizowana wyłącznie poza obszarami centralnymi miast.

Typy projektów

2. Budowa, rozbudowa i przebudowa liniowej infrastruktury transportu tramwajowego, trolejbusowego* i autobusowego, w tym układów torowych na trasach, pętlach i bocznicach, trakcji i podstacji trakcyjnych tramwajowych i trolejbusowych*, pętli autobusowych, wydzielonych pasów ruchu (buspasów), zatok przystankowych;

* Wyłącznie Działanie 3.2.

Najważniejsze warunki realizacji – drugi typ projektu

- budowana, rozbudowywana lub przebudowywana sieć drogowa na potrzeby linii autobusowych nie może być wykorzystywana dla indywidualnego ruchu samochodowego.

Typy projektów

3. Budowa, rozbudowa i przebudowa infrastruktury transportu rowerowego, pieszego i pieszo-rowerowego, a także rozwój systemów bike-sharingowych;

Najważniejsze warunki realizacji – trzeci typ projektu

- infrastruktura transportu rowerowego, pieszego i pieszo-rowerowego w ramach Działania 3.1. może być realizowana na obszarze o promieniu 3 km od węzła integracyjnego.

Typy projektów

4. Zakup zero i niskoemisyjnego taboru publicznego transportu zbiorowego, np. autobusów, tramwajów, trolejbusów oraz innych środków komunikacji*;

* Wyłącznie Działanie 3.2.

Najważniejsze warunki realizacji – czwarty typ projektu

- pojazdy niskoemisyjne muszą spełniać wymogi dla ekologicznie czystych pojazdów w rozumieniu dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/33/WE.

Typy projektów

5. Rozwój infrastruktury ładowania i tankowania pojazdów zeroemisyjnych;

Najważniejsze warunki realizacji – piąty typ projektu

- infrastruktura może być realizowana jedynie w przypadku braku możliwości finansowania jej ze źródeł prywatnych;
- w przypadku infrastruktury dla użytkowników indywidualnych - należy zapewnić niedyskryminacyjny dostęp dla wszystkich użytkowników.

Typy projektów

- 6. Przedsięwzięcia służące cyfryzacji transportu miejskiego, poprawiające funkcjonowanie, konkurencyjność i bezpieczeństwo publicznego transportu zbiorowego, w szczególności utworzenie lub rozwój:**
  - a. systemów zarządzania transportem zbiorowym (w tym systemów sterowania ruchem pojazdów transportu zbiorowego);
  - b. systemów monitoringu transportu zbiorowego i przystanków (m.in. systemów monitorowania bezpieczeństwa pasażerów);
  - c. systemów informacji dla pasażerów transportu zbiorowego;
  - d. systemów organizacji przewozów, w tym elektronicznych systemów pobierania opłat (bilet elektroniczny);
  - e. aplikacji do planowania podróży;

Najważniejsze warunki realizacji – szósty typ projektu

- Interwencja dotycząca integracji regionalnego transportu kolejowego z transportem lokalnym powinna być powiązana z przedsięwzięciem strategicznym wskazanym w Regionalnym Programie Strategicznym w zakresie mobilności i komunikacji pod nazwą „Zwiększenie dostępności regionalnego transportu kolejowego w województwie pomorskim poprzez jego integrację z transportem lokalnym – budowa elektronicznej Platformy Zintegrowanych Usług Mobilności (FALA)”.

Typy projektów

7. Działania edukacyjne dotyczące racjonalnych zachowań transportowych prowadzące do ograniczenia popytu na transport, wzrostu bezpieczeństwa i obniżenia negatywnego wpływu sektora transportu na środowisko.

Najważniejsze warunki realizacji – siódmy typ projektu

- Działania realizowane w ramach siódmego typu projektu mogą stanowić osobny projekt jedynie w przypadku, gdy stanowią kompleksowe przedsięwzięcia edukacyjne prowadzone na terenie całego województwa (w ramach Działania 3.1) lub gdy są do niego komplementarne (w ramach Działania 3.2 i 3.3).

Preferowane będą projekty:

1. Powiązane z wprowadzaniem integracji taryfowej oraz wdrażaniem koncepcji „Mobilność jako usługa” (MaaS);
2. Uwzględniające działania wyrównujące szanse grup zagrożonych dyskryminacją;
3. W Działaniu 3.1:
  - Uzgodnione w ramach Zintegrowanych Porozumień Terytorialnych
4. W Działaniach 3.1 oraz 3.3:
  - Zgodne z Planem Zrównoważonej Mobilności Miejskiej (SUMP) dla właściwego względem miejsca inwestycji miejskiego obszaru funkcjonalnego:
    - sporządzonym zgodnie z wymogami określonymi we właściwym Komunikacie Komisji dotyczącym SUMP oraz rozporządzeniem UE w sprawie sieci TEN-T;
    - przyjętym przez organ właściwy terytorialnie oraz rzeczowo, w formie zapewniającej jego praktyczną realizację.

Ukierunkowanie terytorialne

1. W Działaniu 3.1:

- Gminy Brusy, Czarna Woda, Czarne, Czersk, Debrzno, Dzierzgoń, Gniew, Kępice, Krynica Morska, Łeba, Miastko, Nowy Dwór Gdański, Pelplin, Prabuty, Skarszewy i Skórcz, **o ile nie są uprawnione do wsparcia w Działaniach 3.2 i 3.3;**
- Na obszarze różnych gmin można realizować jedynie określone typy projektów, w zależności od ustaleń wynikających z Regionalnego Planu Transportowego;
- W przypadku 7 typu projektu – całe województwo.

2. W Działaniach 3.2 i 3.3:

- Obszary wskazane w adekwatnych Strategiach ZIT

25 *lat*
SAMORZĄDU
WOJEWÓDZTWA
POMORSKIEGO

Fundusze Europejskie

Efektywność energetyczna

Fundusze Europejskie
dla Pomorza

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Efektywność energetyczna

Rodzaje działań:

- A. Poprawa efektywności energetycznej
- B. Rozwój systemów ciepłowniczych
- C. Promocja, podnoszenie świadomości i wiedzy, doradztwo energetyczne

Poprawa efektywności energetycznej

Typy projektów:

- 1. Kompleksowe przedsięwzięcia termomodernizacyjne** polegające m.in. na:
  - a. zmniejszeniu strat ciepła przez przenikanie w zewnętrznych przegrodach;
  - b. modernizacji źródła ciepła;
  - c. modernizacji systemów grzewczo–wentylacyjnych z zastosowaniem wysokosprawnej rekuperacji energii;
  - d. modernizacji instalacji wewnętrznej centralnego ogrzewania i ciepłej wody użytkowej;
  - e. wykorzystaniu OZE.

Poprawa efektywności energetycznej

Typy projektów:

2. W powiązaniu z typem 1. **uzupełniająco** możliwe będą działania funkcjonalnie powiązane z termomodernizowanym budynkiem dotyczące:
  - a. rozwoju systemów zarządzania energią lub wodą;
  - b. modernizacji oświetlenia wewnętrznego ograniczającego zużycie energii elektrycznej;
  - c. zastosowania błękitno-zielonej infrastruktury np. zielone dachy i ściany;
  - d. likwidacji barier architektonicznych z uwzględnieniem potrzeb osób z niepełnosprawnościami;
  - e. edukacji podnoszącej świadomość użytkowników w zakresie efektywności energetycznej;
  - f. innych prac budowlanych.

Poprawa efektywności energetycznej

Najważniejsze warunki realizacji projektów:

- 1) Zakres rzeczowy wszystkich projektów dotyczących poprawy efektywności energetycznej budynków musi wynikać z przeprowadzonej uprzednio analizy możliwych rozwiązań w ramach sporządzanego obowiązkowo **audytu energetycznego**.
- 2) Działania uzupełniające nie mogą przekroczyć 15% kosztów kwalifikowalnych projektu.

Poprawa efektywności energetycznej

Najważniejsze warunki realizacji projektów:

- 3) Wspierane za pomocą dotacji będą projekty dotyczące:
- budynków użyteczności publicznej,
  - wielorodzinnych budynków mieszkalnych stanowiących w 100% mienie komunalne,
  - zabytkowych wielorodzinnych budynków mieszkalnych należących do wspólnot mieszkaniowych.

Budynek zabytkowy to budynek użyteczności publicznej lub wielorodzinny budynek mieszkalny wpisany do rejestru zabytków lub do wojewódzkiej/gminnej ewidencji zabytków.

Wyłączone ze wsparcia są:

- budynki użyteczności publicznej należące do administracji rządowej, podległych jej organów i jednostek organizacyjnych,
- wielorodzinne budynki mieszkalne:
  - będące własnością Skarbu Państwa, spółek z jego udziałem,
  - spółdzielni mieszkaniowych,
  - należące do wspólnot mieszkaniowych, które nie są zabytkami.

Poprawa efektywności energetycznej

Najważniejsze warunki realizacji projektów:

- 4) Osiągnięcie **co najmniej 30% oszczędności energii pierwotnej dla każdego budynku**, za wyjątkiem:
- zabytkowych budynków użyteczności publicznej, dla których minimalny poziom oszczędności energii pierwotnej na każdym budynku wynosi **20%**,
  - budynków użyteczności publicznej zlokalizowanych w gminach ze wskaźnikiem dochodów podatkowych (wskaźnik Gg) wyższym od średniej wartości dla województwa, dla których minimalny poziom oszczędności energii pierwotnej na każdym budynku wynosi **40%** (wsparcie stanowi **dotację warunkową** w rozumieniu art. 57 rozp. 2021/1060). Lista gmin, których wskaźnik Gg jest wyższy od średniej wartości dla województwa została przyjęta uchwałą ZWP nr 465/449/23 z dnia 27.04.2023 r.

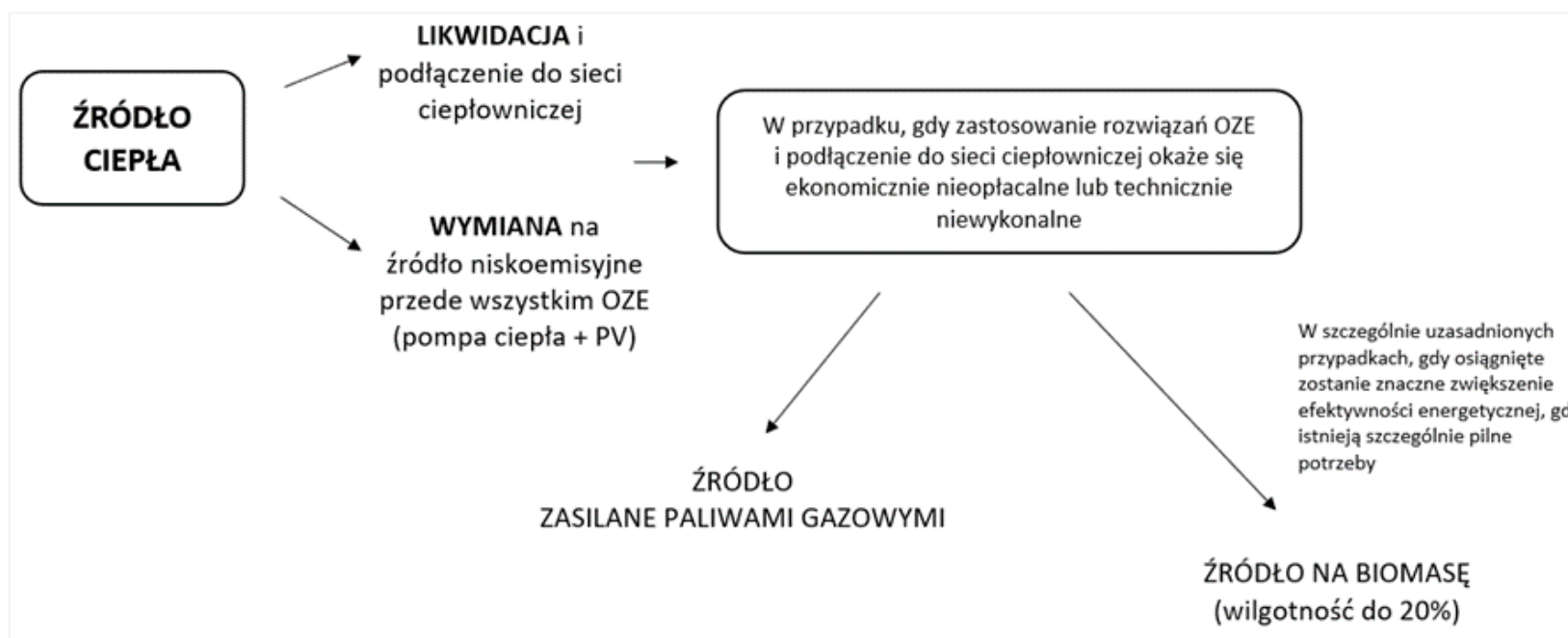
Wskazane powyżej minimalne poziomy oszczędności energii pierwotnej muszą wynikać z audytu energetycznego dla każdego budynku.

Poprawa efektywności energetycznej

Najważniejsze warunki realizacji projektów:

- 5) W zakresie modernizacji źródła ciepła (w przypadku indywidualnego źródła ciepła dotyczy wyłącznie pieca/kotła zasilanego paliwem stałym) wsparcie może zostać udzielone na jego:
- **likwidację** i podłączenie do sieci ciepłowniczej;
  - **wymianę** na źródła niskoemisyjne, przede wszystkim na OZE (zwłaszcza na pompy ciepła w połączeniu z fotowoltaiką). W szczególnych przypadkach dopuszcza się wymianę na źródło gazowe lub na biomasę.

Poprawa efektywności energetycznej

Najważniejsze warunki realizacji projektów:

W przypadku kotłowni wyposażonych w więcej niż jeden kocioł wykorzystujący paliwa stałe, wymiana musi dotyczyć wszystkich z nich.

Wsparte projekty muszą skutkować znaczną redukcją emisji gazów cieplarnianych w odniesieniu do istniejących instalacji, i przyczyniać się do zmniejszenia emisji takich zanieczyszczeń powietrza, jak pył PM 10, pył PM 2,5 oraz benzo(a)piren, i do znacznego zwiększenia oszczędności energii.

Poprawa efektywności energetycznej

Preferowane będą projekty:

1. Dostosowujące budynki do wymogów dla budynków zero- i plus- energetycznych,
2. Wpisujące się w aktualne gminne projekty założeń lub założenia do planów zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe,
3. Przewidujące zastosowanie OZE,
4. Stanowiące element wyspy energetycznej,
5. Dotyczące poprawy efektywności energetycznej budynków wpisanych do rejestru zabytków lub do wojewódzkiej/gminnej ewidencji zabytków, obejmujące kompleksowy system zarządzania energią w tych budynkach,
6. Uzgodnione w ramach Zintegrowanych Porozumień Terytorialnych (tylko dla Działania 2.1),
7. Realizowane w partnerstwie publiczno–prywatnym.

Poprawa efektywności energetycznej

Ukierunkowanie terytorialne:

Obszar województwa z wyłączeniem obszarów uprawnionych do wsparcia w ramach Działań:

Dla Działania 2.1.:

- 2.2. Efektywność energetyczna – ZIT na terenie Obszaru Metropolitalnego Trójmiasta: Obszar wskazany w Strategii ZIT dla Obszaru Metropolitalnego Gdańsk-Gdynia-Sopot,
- 2.3. Efektywność energetyczna – ZIT poza terenem Obszaru Metropolitalnego Trójmiasta: Obszary wskazane w Strategiach ZIT dla Miejskich Obszarów Funkcjonalnych: Bytowa, Chojnic-Człuchowa, Kościerzyny, Kwidzyna, Lęborka, Malborka-Sztumu, Słupska-Ustki i Starogardu Gdańskiego.

Wykluczone będą również projekty dla których Wnioskodawcą/Partnerem są jednostki samorządu terytorialnego (jst) które mają status Obserwatora w ZIT lub jednostki organizacyjne i spółki od nich zależne, jeżeli podmioty te wskazane zostały w „Porozumieniu w sprawie realizacji instrumentu Zintegrowane Inwestycje Terytorialne” jako uprawnione do wsparcia w Działaniach 2.2. i 2.3.

Rozwój systemów ciepłowniczych

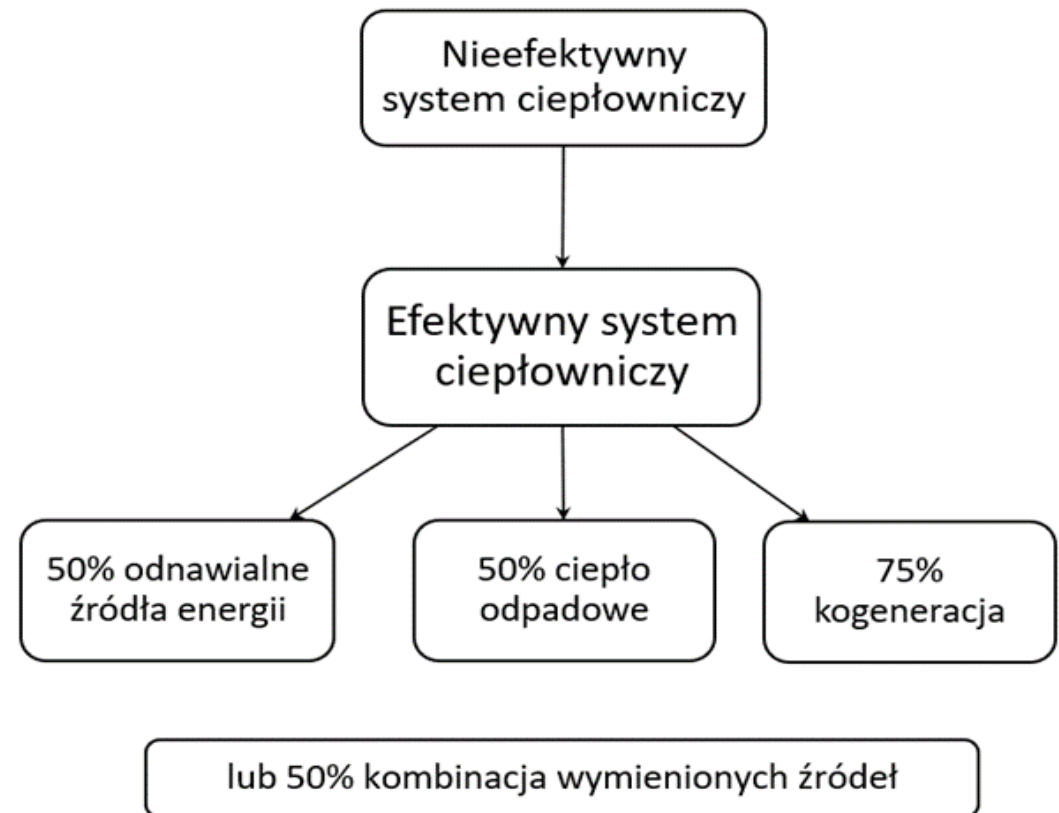
Typy projektów:

1. Przebudowa lokalnych źródeł ciepła wykorzystujących paliwa stałe na źródła ciepła i/lub energii elektrycznej zasilane odnawialnymi źródłami energii oraz paliwami gazowymi (kogeneracja i trigeneracja w zdalaczynnych systemach ciepłowniczych) do 5 MWt i do 2 MWe mocy zamówionej.
2. Budowa, rozbudowa, przebudowa sieci ciepłowniczych lub chłodniczych oraz magazynami ciepła – inwestycje do 5 MW mocy zamówionej – wyłącznie w powiązaniu z 1. typem projektu w zakresie źródeł systemowych.
3. Podłączenie do sieci ciepłowniczej lub gazowej obiektów, w których likwidowane są źródła na paliwa stałe (w tym niezbędna rozbudowa sieci ciepłowniczej oraz likwidacja źródeł ciepła).

Rozwój systemów ciepłowniczych

Najważniejsze warunki realizacji projektów:

- 1) W zakresie 1. typu projektu:
  - możliwe będzie wsparcie wyłącznie nieefektywnych systemów ciepłowniczych, które w wyniku realizacji projektu spełnią wymagania dla systemów efektywnych;
  - przebudowa (w przypadkach uzasadnionych ekonomicznie) istniejących źródeł (w tym z wykorzystaniem wysokosprawnej kogeneracji) musi skutkować redukcją emisji gazów cieplarnianych o co najmniej 30% w porównaniu do stanu wyjściowego oraz minimalizacją innych zanieczyszczeń powietrza (w tym pyłu PM 10, pyłu PM 2,5 oraz benzo(a)pirenu).

Rozwój systemów ciepłowniczych

Najważniejsze warunki realizacji projektów:

- 2) W zakresie wspartych projektów nie przewiduje się wymiany indywidualnych pieców lub kotłów.
- 3) Przebudowa źródła ciepła na gazowe będzie możliwa tylko w budynku, w którym wcześniej przeprowadzono termomodernizację.

Rozwój systemów ciepłowniczych

Preferowane będą projekty:

1. Wpisujące się w aktualne gminne projekty założeń lub założenia do planów zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe,
2. Wykorzystujące OZE,
3. Kompleksowe z zastosowaniem wysokosprawnej kogeneracji,
4. Stanowiące element wyspy energetycznej,
5. Uzgodnione w ramach Zintegrowanych Porozumień Terytorialnych (tylko dla Działania 2.1).

Rozwój systemów ciepłowniczych

Ukierunkowanie terytorialne:

Obszar województwa z wyłączeniem obszarów uprawnionych do wsparcia w ramach Działań:

Dla Działania 2.1.:

- 2.2. Efektywność energetyczna – ZIT na terenie Obszaru Metropolitalnego Trójmiasta: Obszar wskazany w Strategii ZIT dla Obszaru Metropolitalnego Gdańsk-Gdynia-Sopot,
- 2.3. Efektywność energetyczna – ZIT poza terenem Obszaru Metropolitalnego Trójmiasta: Obszary wskazane w Strategiach ZIT dla Miejskich Obszarów Funkcjonalnych: Bytowa, Chojnic-Człuchowa, Kościerzyna, Kwidzyna, Lęborka, Malborka-Sztumu, Słupska-Ustki i Starogardu Gdańskiego.

Wykluczone będą również projekty dla których Wnioskodawcą/Partnerem są jednostki samorządu terytorialnego (jst) które mają status Obserwatora w ZIT lub jednostki organizacyjne i spółki od nich zależne, jeżeli podmioty te wskazane zostały w „Porozumieniu w sprawie realizacji instrumentu Zintegrowane Inwestycje Terytorialne” jako uprawnione do wsparcia w Działaniach 2.2. i 2.3.

Promocja, podnoszenie świadomości i wiedzy, doradztwo energetyczne

Typy projektów:

Działania edukacyjne podnoszące świadomość i wiedzę mieszkańców, przedsiębiorców i władz lokalnych w zakresie efektywności energetycznej i wykorzystania OZE, celów polityki klimatycznej UE oraz potrzeb transformacji sektora energetycznego, wraz z elementami doradztwa energetycznego, obejmujące swym zasięgiem całe województwo.

Promocja, podnoszenie świadomości i wiedzy, doradztwo energetyczne

Najważniejsze warunki realizacji projektów:

W przypadku, gdy projekt zawiera elementy dotyczące doradztwa musi być komplementarny z krajowym projektem doradztwa energetycznego wspieranym przez program FEnIKS.

Ukierunkowanie terytorialne:

Obszar całego województwa pomorskiego.

25 *lat*
SAMORZĄDU
WOJEWÓDZTWA
POMORSKIEGO

Fundusze Europejskie

Dziękuję za uwagę.

Fundusze Europejskie
dla Pomorza

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO